

KTO ZOMRIE, UVIDÍ

—
OČISTEC
A RAJ

Don
Dolindo
Ruotolo

KTO
ZOMRIE,
UVIDÍ

OČISTEC
A RAJ

KTO
ZOMRIE,
UVIDÍ

OČISTEC
A RAJ

Don
Dolindo
Ruotolo

© Associazione Casa Mariana Editrice, 2006
Traduzione pubblicata in accordo con Associazione
CasaMariana Editrice.
All rights reserved.

Z talianskeho originálu:
Chi morrà, vedrà - Il Purgatorio e il Paradiso

Vydal: © Zachej.sk, 2019

Preklad: © ThLic. Mgr. Klaudia Kuchtová, Th.D.

Grafika: © Bookwork

Redaktorka: PhDr. Zuzana Ring

Jazyková korektúra: Zuzana Hašková

Nihil obstat: Prof. ThDr. Cyril Hišem, PhD.

Imprimatur: Mons. Bernard Bober, arcibiskup - metropolita
ABÚ Košice - Prot. č. 602/19, 21.5.2019

Biblické citáty sú uvedené podľa oficiálneho katolíckeho
prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

ISBN: 978-80-8211-101-2

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie
reprodukovat' v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom
(elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom)
bez súhlasu vlastníka autorských práv.

PREDSTAVENIE KNIHY¹

Don Dolindo Ruotolo napísal mnoho kníh a môže sa stať, že sa myšlienky v nich zachytené niekedy opakujú. Aj keby tak bolo, opakovanie pekných a dobrých vecí určite nie je naškodou. V našom konkrétnom prípade objavíme skryté duchovné zdroje, ktoré vyšli na povrch v spisoch a rozvetvujú sa mnohými smermi riadenými jediným orientačným impulzom: *vrúcnou láskou k Pánovi*. Don Dolindo ju nemôže v sebe obsiahnuť, no cíti, že ju musí preniesť slovom a svojimi spismi na ľudí.

Hoci poznám mimoriadnu sériu vytlačených a revidovaných spisov, z ktorých niektoré ešte len čakajú na publikovanie, vždy som prekvapený tým obrovským počtom kníh... Ako si Don Dolindo dokázal nájsť dostatok času na také množstvo práce?

On, ktorý prijímal každý deň desiatky ľudí, ktorí ho prišli požiadať o radu a útechu, on, ktorý bol obdarený múdрым slovom. On, ktorý venoval mnoho času modlitbe a čítaniu svätých otcov. On, ktorý bol posledných desať rokov v dôsledku artrózy a paralýzy poznačený fyzickými ťažkosťami a mal problém aj so samotným písaním...

¹ Poznámky označené arabskými číslicami sú od biskupa, ktorý predstavuje dielo, a od vydavateľa tejto edície, zatiaľ čo poznámky s hviezdíčkou sú od Dona Dolinda Ruotola.

A predsa vedel zázračne rozmnožiť čas, aby dával druhým, a to neúnavne ako „riava, ktorá vyrazila z výšin“.

Priatelia, priaznivci a obdivovatelia tohto zbožného kňaza a nevyčerpatelného spisovateľa z Neapolu si všimli jeho veľkolepý komentár celého Svätého písma, ktorý by už sám osebe mohol naplniť jednu knižnicu.

Avšak súbežne s týmto komentárom k Svätému písmu boli publikované, v minulosti i v súčasnosti, mnohé ďalšie knihy, bohaté na spiritualitu a obsahovo veľmi aktuálne, aj keď boli napísané pred mnohými rokmi. Nie je to tak dávno, čo vyšli úžasné *Lettere ai sacerdoti* (I. zväzok) a kniha *Tre signorine in mezzo alla strada*, v ktorej rozprávajú hlavné postavy – tentokrát nie osobne Don Dolindo – a ktorá konečne uverejňuje epizódy jedinečného apoštolátu Dona Dolinda. Vynikajúca kniha, ktorú by som odporúčal prečítať všetkým, pretože sa číta ako román. Epizódy sú také živé a jedinečné, že sa zdajú až neuveriteľné! Sú však skutočné a podrobne opísané, aby sa lepšie vryli do pamäte, podobne ako pútavá časť filmu.

Z jeho mariánskej tvorby vyniká kompendium vybrané z troch zväzkov, ktoré napísal Don Dolindo v poslednom období svojho života, pod názvom: *Maria chi mai sei tu?* A v apríli tohto roku vyšla krásna mariánska brožúra na mesiac máj.

Teraz po dlhom očakávaní a po sérii týchto mimoriadnych zväzkov z edície komentárov Svätého písma konečne vychádza kniha, ktorú napísal v roku 1959 o očistci a nebi.

Dnes mnohí ľudia trpia predpojatosťou, a tak rozprávanie o očistci, pekle, smrti, ale aj o nebi je považované za zastaralú tému. Kniha, ktorá sa ňou zaoberá, sa môže javiť ako odtrhnutá od reality, hoci prinajmenšom smrť

nie je žiaľ niečím nereálnym, ale denno-dennou skúsenosťou, ktorá v nás vyvoláva otázky: A čo bude potom? Skončím ako pes? Ako mačka? Ako jašterica? A je vôbec niečo po smrti? Úvahy o *nocí Nemenovaného*² pripomínajú nepotlačiteľnú psychologickú skutočnosť aj pre každého iného rozumného človeka!

Takže aj očistec je súčasťou dramatických otázok a dáva odpovede, ktoré sú pre katolíkov istotou!

Je pravda, že povrchní ľudia a tí, čo si myslia, že vedia všetko, si často pletú niektoré fantazijné predstavy o očistci (ako aj o pekle atď.) s pravým učením o stavoch budúceho života, ktoré čerpáme zo Svätého písma a z autentického Magistéria Katolíckej cirkvi.

Ale keďže je to niečo, čo by sa nás mohlo aj osobne týkať, je lepšie o týchto veciach premýšľať a študovať ich, pretože ani tu sa nevypláca pštroší prístup!

* * *

Knihu Dona Dolinda o očistci bez dlhého váhania zhodnotíme ako jednu z najmodernejších štúdií. Pri čítaní a rozoberaní tohto traktátu, dotýkajúceho sa aj problema-

² Výraz „noc Nemenovaného“ sa nachádza v diele Snúbenci od *Alessandra Manzoniho* v 21. kapitole. Po rozhovore s Luciou sa Nemenovaný nedokáže zbaviť obrazu dievčaťa a uvažuje o svojej minulosti aj budúcnosti. Ťaživá minulosť sa mu stáva zdrojom výčitiek svedomia. V zúfalstve sa chystá spáchať samovraždu, ale možnosť, že existuje večný život, ho vedie k tomu, aby od nej upustil. Spomienka na Luciine slová o Božom odpustení však v ňom znovu oživuje nádej (pozn. prekl.).

tiky neba, človek okamžite nadobudne dojem, že je to práca, ktorá prezentuje skutočne originálne aspekty. Určite sa v nich potvrdzuje existencia očistca. Je absurdné, aby ho popierali tí, čo veria v Boha, lebo by protirečili špecifickým biblickým výrokom a výrokom Boha, ako aj doktrinálnym výrokom cirkevného Magistéria a – môžeme dodať – aj logike ľudského rozumu podporeného vierou.

Solídne a hlboké meditácie, ktoré nám Don Dolindo poskytuje v kapitolách tejto knihy, rozvíjajú brilantne formulovanú základnú tému na pútavých stránkach, čo konečne uzreli svetlo sveta. „Súboj lásky medzi Bohom a dušou: očistec“ a „Vítazstvo v súboji lásky: nebo“.

Knihá pojednáva o náuke a všeobecných princípoch tej náuky, ktorá potvrdzuje nevyhnutnú existenciu očistca.

Tiež sa vyjadruje k niektorým tradičným témam, akou je slávna téma očistcového ohňa. Tento spôsob sa výrazne odlišuje od kázania a impresionistickej literatúry o očistci ľudového typu.

Don Dolindo, na dokreslenie niektorých argumentov pomocou analógií, nešetrí v tejto knihe odkazmi na fyziku (viac či menej dôslednými) a z fyzikálnych javov odvodzuje mnohé úvahy, ktoré nie sú absolútnym dôkazom jeho tvrdení, poskytujú však rozumnú orientáciu pre ich lepšie pochopenie.

Súčasťou stránok sú hodnotné úvahy o hriechu, a najmä o hriechu, ktorý sa nazýva „lahký“, čo je na naše poučenie, pretože škody, ktoré spôsobuje duchovnému životu, a zmierne zadostučinenie, ktoré bude musieť mať v očistci, sa dostatočne nebrali do úvahy.

Veľmi výstižne píše Don Dolindo o zatratených, hoci sa tejto téme venuje len okrajovo. Na niektorých miestach

myseľ čitateľa, spojením obrazov, spontánne prehodnocuje prenikavú Danteho zmienku (*Peklo*, spev VI) o *Farinatovi degli Uberti*.

Na strane 56 sa nachádza výkrik, naliehavá a dojímavá invokácia ľuďom, Božím deťom, pretože sa musia zachrániť a nesmú skončiť v pekle!

* * *

Don Dolindo je nevyčerpatelná studnica bohatých úvah a odkazov plných faktov týkajúcich sa zjavení duší z očistca alebo súkromných zjavení svätých. Medzi nimi vyniká vízia sv. Františky Rímskej, v ktorej svätá opisuje tri oddelenia očistca *vo vzťahu k zodpovednosti, ktorú ľudia dostali počas života od Pána*. Je tam jedno oddelenie vyhradené laikom, druhé pre klerikov, ktorí nie sú kňazmi, tretie vyhradené kňazom, biskupom, so špeciálnym miestom pre rehoľníkov a rehoľníčky. Následne sa uvádzajú ďalšie epizódy o zjaveniach očisťujúcich sa duší, veľmi známe pre zvláštne okolnosti, za ktorých sa udiali, pre zvláštne stopy, ktoré zanechali, a pre svedectvá, ktorými boli potvrdené.

Zaiste nikto nie je povinný vierou veriť v takéto „zjavenia“. Vierou sa verí len Božiemu slovu a vyhláseniam cirkevného Magistéria. Preto každý môže veriť alebo neveriť týmto faktom, ako chce a ako sa mu páči. Udalosti by sme však nemali hodnotiť apriórne, ale na základe seriózneho skúmania ako akékoľvek iné udalosti. Na druhej strane by sme však nemali vylúčiť, ani teoreticky, že takéto a iné podobné veci sú možné.

V životopisoch svätcov sa dočítame o niektorých udalostiach, ktoré sa odohrali pred množstvom kompetent-

ných ľudí, ako známa udalosť, ktorú prináša Don Dolindo (na str. 98) o sv. Stanislavovi z Krakova. Ďalšia takmer identická sa stala v živote sv. Antona z Padovy, ako sa o tom zmieňujú historici. Je isté, že nemôžeme klásť zákony alebo obmedzenia Bohu, ktorý urobil a vždy bude robiť „*to, čo chce, v nebi aj na zemi*“, ako hovorí Sväté písmo. Od najstarších čias až po súčasnosť v dejinách Cirkvi nebola núdza o zjavenia duší zosnulých, ktoré boli v očistci a prosili o modlitby a obety, aby čoskoro dokončili svoje očisťovanie a mohli vojsť do neba. A duše zosnulých sú nám skutočne vďačné za úľavu, ktorú im poskytujeme, a opätujú nám ju modlitbami, ktoré prednášajú Pánovi pre naše duchovné a materiálne dobro.

Preto nájdeme na stranách tejto knihy osobitný odkaz na svätú omšu, na jej nekonečné ovocie spásy pre živých a pre zosnulých.

* * *

Keď hovoríme o zosnulých, ktorí sa v očistci očisťujú od nečistôt po hriechoch spáchaných v živote, nemôže chýbať ani myšlienka na najsvätejšiu Pannu Máriu a jej materstvo a dobrotu, ktorú preukazuje svojim deťom v očistci. Don Dolindo si osvojuje posolstvo mnohých svätých a toho, čo vyplynulo z niektorých súkromných zjavení svedčiacich o záujme Matky milosrdenstva.

Nepochybne príťažlivý je celkom podrobný opis (str. 163 - 207) vovedenia očistených duší do neba, vyzdobených žiarou milosti. Vieme, že je to práve Panna Mária, ktorá za ruku vedie duše do nekonečnej žiary Božieho života.

Keď píše o nebi, Don Dolindo akoby bol v extáze. V nej vidí rôzne chóry anjelov, z ktorých sa snaží pre nás ulúpiť záblesky nevýslovnej krásy.

Pri bohatom opise slávy Panny Márie sa zdá, že náš extatický spisovateľ zabúda na všetko ostatné. Viera, biblická poézia a spev kresťanských storočí sa stretávajú v lyrických vzletoch vychádzajúcich z intenzívnej úcty, ktorú on žil až do najhlbších vlákiem svojho bytia. Mária sa stáva aj v nebi milou sprievodkyňou, ktorá privádza vykúpených, spasených, oblečených do bielych šiat, ku Kristovi, večnému Slovu, ktoré sa stalo telom v jej lone. Prichádzame k Najsvätejšej Trojici, jedinému a najvyššiemu prameňu svetla, radosti a nekonečnej lásky.

Záverečné invokácie sú jemným a spontánnym zavŕšením celej knihy.

* * *

Čítanie a hlboká meditácia tejto knihy, ktorá sa zaoberá prevažne očistcom, je každému na úžitok. Je pre nás útechou. Je podnetom k tomu, aby sme namiesto zbytočných sofistikovaných debát radšej pomáhali našim drahým zosnulým. Oni nevyhľadávajú ozdobené hroby, ktoré niekedy svedčia o márnivosti a predvádzaní sa, oni sa snažia čím skôr uvidieť Boha.

Preto uvažujúc nad všetkým, čo je tu napísané, budeme sa cítiť viac zjednotení s tými, „čo nás predišli v znamení viery a spia spánkom pokoja“. Možno myslíme príliš málo na našich zosnulých; možno radi spomíname na to, čo robili, a zbytočne ich vychvaľujeme, pričom zabúdame, že oni sú živí a že prostredníctvom Krista sa cítia s nami spo-

jení oveľa viac než vtedy, keď stáli vedľa nás. A práve preto im musíme poskytnúť účinnú pomoc, aby ich príprava, ako príprava nevesty, ktorá má predstúpiť pred ženícha, bola urýchlená. Táto kniha je dobrou príležitosťou pre posilnenie vzťahov s bratmi, ktorí už dorazili na druhý breh.

Budeme konkrétnejšie žiť pravdu viery, ktorú často poznávame, no ktorú si v živote málo uvedomujeme: „Verím v spoločenstvo svätých.“

Rád by som osobne povzbudil tých, ktorí budú čítať knihu Dona Dolinda, aby sa modlili zvlášť za zosnulých kňazov. Vždy som mal pocit, že sa na nich akosi zabúda. Zjavenie spomenuté v tejto knihe (viď str. 138, 151) o veľmi prísnom očistení a o požiadavke bohatej výzdoby, ktorú si Pán želá pre svojich služobníkov, je vzácnym pozvaním, aby sme sa modlili za zosnulých kňazov. Pán chce, aby boli nielen hodni predstúpiť pred Otca, ale aby boli zaodetí väčšou slávou, pretože osobitne zastupovali Krista Kňaza. Chce, aby boli aj v nebi uvedení v žiare ako jeho služobníci naveky.

Môžem pravdivo vyznať, že som sa vždy modlil za duše kňazov, ktorí prešli do večnosti, a musím povedať, že som veľakrát spozoroval ich vďačnosť a nečakanú pomoc, a to bez toho, aby som mal nejaké vízie.

Sväté písmo nám pripomína, že „svätá a nábožná to myšlienka! Preto nariadil túto zmiernu obeť za mŕtvych, aby boli zbavení hriechu“ (2 Mach 12, 46).

Prajem čitateľom tejto knihy, aby sa cítili bližšie príbuzným a priateľom, ktorí opustili a „vymenili“ - ako hovorí liturgia zosnulých - úbohý pozemský domov za nebeský domov, kde šťastiu v Bohu niet konca.

Sesso Aurunca, 1. november 1982

† Vittorio M. Costantini

Kniha bola napísaná pred Druhým vatikánskym koncilom, pred novým Kódexom kanonického práva a pred vydaním Katechizmu Katolíckej cirkvi. Preto je potrebné ju čítať v tomto kontexte.

**Prof. ThDr. Cyril Hišem, PhD.,
cenzor**

PREDHOVOR

Keď sa hovorí o očistci, ten sa nezriedka predstavuje ako neúprosný a takmer nemilosrdný akt Božej spravodlivosti.

Zaiste, očistec je miestom strastiplných súžení, v porovnaní s ktorými sú bolesti súčasného života ako lúčne kvietky obklopené trňmi. Ale očistcové tresty, akokoľvek závažné, sú láskyplným očisťovaním, aby sa duša mohla naplno tešiť a radovať v nebi.

Je to pravý súboj lásky: Boh, ktorý miluje dušu, očisťuje ju z lásky. Duša, ktorá miluje Boha a tiahne k nemu, je rada, že sa očisťuje, aj keď pritom kruto trpí, pretože sa zamýšľa nad vážnosťou svojich škvŕn, ktoré jej bránia plne sa tešiť zo spojenia s Bohom. Opakujem, že je to teda pravý súboj lásky medzi Bohom a dušou a je potrebné odstrániť z ponímania očistca všetky osobné predstavy, ktoré ho vnímajú ako pomstu Božej spravodlivosti a ako strašné väzenie, v ktorom duša vzdychá ako väzenkyňa odsúdená na neúprosný doživotný trest.

Kto by považoval za krutú osobu, ktorá pripravuje nevestu na radostnú svadbu, len preto, že pri jej skrášľovaní, pre nevyhnutnosť láskyplnej starostlivosti, ju trápí? A kto by považoval za otrokyňu krutého osudu nevestu, ktorá je sťa spätá s miestom a nástrojmi, čo jej bolesti vo dodávajú krásu? Kto by sa mohol tešiť z nádhernej panorámy so zakaleným zrakom, ktorý mu ju zahmlieva

a obťažuje ho? Bolo by krutosťou dať do oka pálivé očné kvapky? Kto by sa mohol s radosťou zúčastniť hostiny s prekysleným žalúdkom? A kto by považoval za kruté podať chorému horký liek, ktorý mu umožní ochutnať jedlá na hostine?

Boh je láska, je nekonečná láska, a ak si ho my pútnici v slzavom údolí nevážime vo svetle jeho nekonečnej lásky, nemilujeme ho naozaj. Ak bázeň Božia, ktorá je darom Ducha Svätého alebo večnej Lásky, nie je inšpirovaná láskou, nespôsobuje v duši lásku, ale len hrôzu.

Preto sme uvažovali o očistci v úžasnom svetle lásky Boha k duši a duše k Bohu a načrtli stretnutie duše s Bohom po očistení, nebeskú slávu a šťastie. Chceli sme naznačiť s pomocou úbohého a slabo vidiaceho ľudského svetla, aké skvostné je víťazstvo v súboji lásky medzi Bohom a dušou v očistci. Pred láskou, viac ako pred hrôzou strašných trestov, duša cíti ešte naliehavejšie povinnosť viesť svätý život na zemi, aby bola hodna Božieho objatia vo večnom šťastí.

Úbohý kňaz Dolindo Ruotolo
(Kňaz Dain Cohenel)
14. júl 1959

ČASŤ
PRVÁ

**OČISTEC:
SÚBOJ LÁSKY
MEDZI BOHOM
A DUŠOU**

Smrť: ako sa cíti duša, keď sa oddelí od tela

Smrť je trest za hriech uložený Bohom v raji, ktorý je spoločný pre všetkých ľudí. Nech by bol človek akokoľvek neveriaci, nemôže uniknúť realite smrti. Všetci musíme zomrieť, to vieme, ale zriedkavo nájdeme takých, ktorí sa pre smrť znepokojujú, aj keď dosiahnu vysoký vek.

Aj ja som starý, mám 76 rokov, viem, že som už blízko smrti, ale necítim v sebe smrť, cítim život, aj keď si uvedomujem, že v dôsledku starnutia nemám silu robiť určité veci. Dôvodom tohto vnútorného javu je duša a jej nesmrteľnosť. My máme dušu, ktorá je nesmrteľná a ako taká je vždy mladá.

Ak ste si všimli, máme pocit dvojitej fyziognómie: keď nazrieme do svojho vnútra, zdá sa nám, že máme tvár a telo, ktoré sú veľmi odlišné od tváre a tela, aké nám sformovala staroba. Ak vidíme samých seba v zrkadle alebo na fotografii, sme nemilo prekvapení, pretože pozorujeme chradnutie a neúprosne upadanie tela. Táto fyziognómia je odlišná od tej, ktorú cítime vnútorne. Aj tento jav je svedectvom o skutočnosti nesmrteľnej duše.

Ja keď som pri holení brady alebo strihaní vlasov, ktoré si strihám vždy so strojčekom, nútený pozrieť sa do zrkadla, vždy si spontánne poviem: „Človeče, aký som škaredý!“ A veľmi ma prekvapuje, ako sa ľudia okolo mňa zbiehajú a preukazujú mi toľkú láskavosť, zatiaľ čo ja nie som vôbec príťažlivý, skôr naopak, cítim sa odpudzujúci. Ľudia hľadajú na moju dušu, počúvajú Božie slovo, ktoré vychádza z duše, osvietené Božou milosťou, cítia teplo lásky, ktorá pochádza z Ježišovej prítomnosti v duši a ktorá sa šíri v nežnom súcite k tým, čo trpia, ľúča dobroty, ktorý patrí celý Ježišovi prítomnému v duši, a logicky ľudia nehľadajú na ošklivosť tela.

Všimol som si, že väčšie deti aj tie menšie, ktoré dosiahli prvý záblesk rozumu, bežia za mnou alebo pozerajú na mňa s úsmevom a čakajú požehnanie. Prerušia svoje hry, ukončia hádky a prichádzajú mi pobozkať ruku. Deti ešte v plienkach alebo veľmi malé sa preľaknú, keď mavidia, a veľakrát hľadajú útočisko v matkinom náručí. Keďže ešte nemajú vyvinuté intelektové vnímanie ani možnosť cítiť vplyv Božej milosti a Ježišovej prítomnosti, hľadajú na telo a naľakajú sa ho. Predtým, keď som bol mladý, to tak nebolo, pretože som telo nemal zo-

slabnuté a videli ho v súzvuuku s mladostou a podobalo sa im na telá, ktoré ich obklopovali: otec, mama, strýkovia a tety, rodinní príslušníci atď.

Telo je nástroj duše, ako pracovné náčinie je nástrojom v rukách, ktoré konajú, a duše, ktorá usmerňuje činnosť. Keď je nástroj zhrdzavený a zle slúži, snažíme sa ho opraviť. Keď ho už viac nepotrebujeme, odstránime ho. Napríklad píšete hrotom zasunutým do pera. Ak je hrot dobrý a rúčka ho drží pevne, píšete ľahko. Ak hrot zostarne a píše zle, pokúsíte sa ho napraviť, snažíte sa dať dohromady roztvorené špičky, ktoré viac nepíšu, a môžete ďalej pokračovať. Nebude to však bez ťažkostí, lebo sa hrot buď zasekne na papieri, alebo zle naberie atrament. Keď sa nakoniec pri novom pokuse opraviť ho zlomí, vyhodíte ho do odpadkov, kde zhrdzavie. Mohol by sa opäť stať hrotom iba vtedy, ak by bol pretavený do ocelevej hmoty, ktorá sa roztavuje v peci. Bolo by to ako vzkriesenie z mŕtvych.

Tento príklad nám umožňuje pochopiť, čím je naša prirodzená smrť: telo, nástroj duše, upadá, začína byť nešikovné. Človek sa snaží oň starať a ono môže ešte slúžiť, no menej ako predtým. Potom upadá ďalej až do postupného rozkladu orgánov. Keď už nebude môcť byť nástrojom duše, tá ho opúšťa a nastáva smrť. Príde vzkriesenie tela, to je naša viera a to je naša nádej, keď Božia moc privedie opäť k životu aj jeho najmenší zvyšok a, podobne ako zo semienka mŕtvej rastliny, vykvitne z toho zvyšku ako z klíčku a ožije.

Úsilie vynaložené na to, aby človek unikol smrti s pomocou lekárov a liekov, ju často urýchľuje, podobne ako úsilie vynaložené na opravu hrotu ho často zlo-

mí. Telo sa stáva čoraz nevhodnejšie pre činnosť duše; umiera krok za krokom, keďže vnútorné orgány sa rozkladajú. Srdce začína zlyhávať, obeh sa mení, dýchanie sa zhoršuje - pretože pľúca nemajú dost síl, stáva sa namáhavým a pre tú námahu sa hromadí kyselina uhličitá v organizme, nastáva kolaps, nastáva smrť, neúprosna smrť. A duša, čo urobí?

Keďže formuje celé telo a každú časť tela *vcelku*, zostáva celá v tele a s telom, kým je čo len jedna bunka živá, to znamená stále schopná byť aktivovaná dušou. Neskôr aj táto bunka sa stane neschopnou a s telom sa začína rozkladať. Vtedy sa duša oddelí od tela.

Jednotlivé bolesti chorého tela sú spôsobené nielen citlivosťou orgánov, ktorá sa cez nervy dostáva do mozgu a cez mozog do duše, ktorý ju oživuje, ale sú spôsobené aj nedostatkom činnosti duše, keď nemôže plne konať cez orgány tela. Tie bolesti sú ako čiastočná smrť, ktorá môže prejsť od bolesti ku krčcu, ako k tomu dochádza napríklad vtedy, keď sa trhá pokazený zub. Smrť je preto úplná bolesť a oddelenie duše od tela je strašný krč, ktorý zmierňuje len agónia.

Zdá sa to paradoxné, no napriek tomu je to tak. Nedostatok dychu hromadí v pľúcach, a teda v tele, kyselinu uhličitú a tento proces má umierajúcu funkciu, preto sa bolesti pociťujú menej. Preto pichať v agónii umierajúceму povzbudzujúce injekcie, ako tie s éterom a gáfrom a podobne, je chyba, ktorá môže spôsobiť umierajúceму strašné krče oživením citlivosti, a toto oživenie by mohlo priviesť umierajúceho k zúfalstvu.

AKO HÚSENICA PRIADKY MORUŠOVEJ, KTORÁ VYCHÁDZA ZO SVOJEJ KUKLY

Duša je úplne duchovná a opúšťa telo v plnosti života ducha, ako húsenica priadky morušovej, ktorá vychádza zo svojej kukly a nechá ju opustenú. Vychádza vo večnej mladosti nesmrteľnosti, rozum a vôľa, ktoré hľadajú svoj predmet: večnú Pravdu a večné Dobro. Je mimo sveta a, ako raketa vypustená do vesmíru, tiahne len k Bohu, svojmu jedinému cieľu. Duša však nie je taká, ako keď ju Boh stvoril a vložil do tela, nie je ani taká, ako ju Ježiš vykúpil, ale nesie si so sebou previnenia a tie sa v momente odlúčenia od tela neukazujú v hmlistom svetle vlastného svedomia, ale v žiarivom svetle večnej Pravdy.

Naše svedomie je pružné a prepožičiava sa ospravedlňeniam, ktoré nezodpovedajú realite, pretože my sa pre našu prirodzenú hrdosť snažíme vždy ospravedlňovať seba samých a vyzerat' čestne, ak nie dokonca sväto. V Neapole výstižne hovoria, že svedomie je „*comme 'a pellecchia, cumme 'a tira accussi se stennecchia*“, alebo v taliančine: „Svedomie je ako koža, ako ju natiahneš, tak sa rozťahne.“ Ale vo svetle večnej Pravdy sa duša spoznáva taká, aká je, s takou zrejmou, že nemôže nájsť výhovorky alebo ospravedlnenia.

Je prekvapením, že je strašné, ak sa duša nachádza v smrteľnom hriechu, pretože hriech ju desivo znetvoruje. Je mäťúcim prekvapením, ak je duša v Božej milosti, ale ju ešte poškrňujú malé viny a zohyzďujú nedokonalosti.

Zatratená duša je ako závažie, ktoré sa ju snaží stiahnuť ku dnu, aj keď cíti prirodzené tiahnutie k Bohu. Duša v milosti je ako raketa vypustená do vesmíru, ktorá však má *raketový motor*, čo ju nemôže dopraviť až k Bohu, pretože nefunguje, je zaseknutý, nevyletí. Duša nemieri do priepasti, ktorá je opakom slávy, ale smeruje k očisťovaniu a môcť sa očisťovať, aj keď v silných krčoch, považuje za dar.

Stav hriechu je natoľko vzdialený od Boha, že sa stáva stavom duchovnej smrti. Duša padá do priepasti ako do nového desivého života. V ňom sa hemžia ako červíky jej viny, ktoré ju celú opantávajú a sužujú. Preto sa v nej rodí nenávisť. Sedem smrteľných hriechov ju urobí veľmi nešťastnou, pretože idú za ňou, ako keby bola oblečená do nového tela plného všetkých slabostí. Ale zachováva si prirodzený impulz stvorenia, ktoré by smerovalo k Bohu, ale tento prirodzený impulz nemôže dosiahnuť cieľ, ktorý sa pre dušu stáva mučivým a odporným, a preto jej nezostáva nič iné než zúfalstvo a večná hrôza. Je ako hnilá substancija, ktorá mení stav, nie je už najsladšou smotanou, ale akousi červivou kopou.

Duša v milosti, ale ešte poškvrnená, je ako holubica so zlomenými krídlami, ktorá nemôže lietať, ale tiahne k Bohu s láskou, vďaka stavu milosti, ktorá ju k nemu priťahuje, a hľadá spôsob, ako sa očistiť, oň prosí jeho milosrdenstvo. Zatratená duša je úbohá pútnička, ktorá prišla na večný koniec svojej púte. Duša v milosti je pútnička, ktorá prišla na koniec pozemského života, ale pri očisťovaní sa stáva ďalej pútničkou, aby sa očistila na strastiplnej púti lásky. Zatratený je vo večnej bolesti. Očisťujúca sa duša je stále na pútnickej ceste,

je stále *v čase* a očakáva blažený deň, v ktorom nájde večnosť v sláve a v plnom zjednotení s Bohom. Z tohto dôvodu je očistec stále *v čase* a očišťovanie sa vypočítava časom.

Stav zatrateného a stav očisťujúcej sa duše

Keď očisťujúca sa duša opustí telo, mieri k Bohu, ale cíti sa ako niekto, koho odnáša prúd a nemôže sa dostať k brehu. Vysvetlím vám to na príklade, ktorý som zažil v Molfette. Bol som v tom meste v seminári ako duchovný otec. Rektor ma prinútil ku kúpaniu v mori. Hoci som proti kúpaniu, musel som poslúchnuť. Ponoril som sa do vody, chcel som skúsiť plávať. Nevšimol som si, že ma strhol prúd, a keď som sa pozrel späť, videl som, že som ďaleko od brehu. Keďže som nebol zbehlý v plávaní, pokúšal som sa vrátiť k brehu, ale prúd ma odnášal ďaleko. Bola to bolestivá chvíľa, pretože som bol na otvorenom mori. Zveril som sa Panne Márii a po vynaložení veľkého úsilia som sa dostal z prúdu a vrátil som sa na breh.